

به دریانه
عصایت را به میله های زندان بزن
موسی
ابراهیم اکبری دبیرگله

زندگی نام نامه موسی صدر

فرشته مرادی
حسن هوشمند

۹		خاندها و نام صدها
۱۷		لبنان
۲۵		باشگاه بزرگ رهنما
۲۹		گدایی ممنوع
۳۳		الکجایی برای زنان
۳۹		جبل عامل
۴۵		چمران
۴۹		خون، بس
۵۳		مجلس اعلا
۶۱		جنوب چراگاه اسرائیل نیست
۷۱		مبارزه منقی
۷۷		امل یا هسته مقاومت لبنان
۸۳		مسیح مسلمان
۸۹		جنگ‌هایی داخلی
۱۰۳		فرار مجاهدان
۱۰۹		رجعت

در چهاردهم مارس ۱۹۲۰، در
کازمین گروهی را ملاقات
کردیم که مسلمانانی سرسخت
و ضدانگلیسی بودند و سرکرده
آنان خانوادهای بود به نام صدر
که به دلیل آمیزه‌های مذهبی
خویش در تمامی دنیای شیعه
نامدار بود.
گرت رود بل، مورخ و
عرب‌شناس انگلیسی

اواخر قرن هجدهم میلادی بود و با آنکه
امپراطوری عثمانی نفس‌های آخرش را
می‌کشید، ظلم و جور امرایی چون احمد
پاشا جزار هنوز برقرار بود. این شرارت‌ها
دامان سید صالح شرف‌الدین، عالم بزرگ
جبل عامل را هم گرفت. تاجایی که مأموران
جزار کتابخانه‌اش را به آتش کشیدند،
پسر بزرگش، سید هبه‌الدین ۶۱ ساله را
در برابر چشمانش به شهادت رساندند و

خودش را در قلعه عکا زندانی و به مرگ محکوم کردند. بعد از ۹ ماه اسارت، به خواست پروردگان، رفتار این عالم پرهیزگار دل زندان یان را به رحم آورد و این چنین، مقدمات فرارش از لبنان فراهم شد. پس از مدت کوتاهی، صدرالدین و محمد علی چهار و دو ساله نیز که با کمک عموی خود، مد، حیان سالم به در برده بودند، در نجف به در میوستند. این وقایع، آغاز هجرت و بیعتی بود که با نام این خاندان عجین شده بود.

چند سال بعد، سید صدرالدین صدر^۱ - جد بزرگ سید موسی - که در سن ۱۳ سالگی به درجه اجتهاد رسید، مجبور شد عراق را به مقصد اصفهان ترک کند.^۲ اسماعیل، برجسته ترین فرزند سید صدرالدین، در اصفهان متولد شد و دوران تحصیل را در همان شهر آغاز کرد و به درجه اجتهاد نائل شد.^۳ سپس، به نجف رفت و در این شهر اقامت گزید. سال ها گذشت و او که اکنون به «السید الصدر» شهرت یافته بود، مرجع

۱. رحلت ۱۲۸۸ هجری قمری.
۲. ۱۲۹۴ تا ۱۲۹۲ هجری قمری.
۳. ر. ک. به کتاب سیره و سرگذشت امام موسی صدر، جلد اول، ص ۱۱۰.
۴. در کتب شرح حال آیت الله سید اسماعیل صدر، پایگاه صدور بزرگ می حسن کبلیان.
۵. ر. ک. به یادنامه امام موسی صدر، ص ۱۲ و جنت اسلام و المسلمین علی دولتی، ص ۱۲۶.